

ඇල්කඩුව වැවිලි සමාගම - 2015

ඇල්කඩුව වැවිලි සමාගමේ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. එම විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය වූ කරුණු මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 - 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාලවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාල වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වවාගණනය කළ මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඇල්කඩුව වැව්ලි සමාගමේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 40

2008 වර්ෂයේදී කපු සංස්ථාවට බදු දී ඇති නාලන්ද වතුයායේ හෙක්ටයාර 55.94 ක බිම් කොටසට අදාළ වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල බදු දේපල පිරිසිදු උපකරණ ලෙස දක්වා තිබුණු අතර එය ආයෝජන වත්කම් ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ව්‍යවස්ථාපිත මුදල් නොගෙවීම මත ගෙවිය යුතු අධිභාර වියදම් සඳහා වෙන්කළ යුතු මුදල රු. 94,561,208 ක් වුවද වෙන් කර තිබූ මුදල රු. 29,515,782 ක් විය. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ උන වෙන් කිරීම හේතුවෙන් සමාගමේ ලාභය රු. 65,045,426 කින් වැඩිපුර දක්වා තිබුණි.
- (ආ) 2015 වර්ෂය තුළදී කල්බදු ණය හිමියන්ට ගෙවා තිබූ රු. 121,763 ක ප්‍රමාද ගාස්තු පොලී ගෙවීම් ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ බැංකුව වෙත සෘජුවම ලැබී තිබූ රු. 34,043 ක මුදලක් නිවැරදිව හඳුනාගැනීමට කටයුතු නොකර “බැංකු දෝෂ ගිණුම” (Bank Errors Account) නමින් වෙනත් ආදායම් යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ඈ) දීර්ඝ කාලයක සිට අක්‍රීයව පැවති ගිණුම් 6 ක එකතුව රු. 1,669,204 ක හර ශේෂ සහ ගිණුම් 3 ක එකතුව රු. 1,158,899 ක බැර ශේෂ හඳුනාගෙන ගිණුම් වල අදාළ ගැලපීම් කිරීමට සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඉ) විදුලි බල මණ්ඩලයේ සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය සවි කිරීමේ දී රු. 1,887,100 ක වන්දි මුදලක් ලබා දී ඉවත්කරන ලද නාලන්ද වතුයායේ පරිනත හා පරිනත නොවූ රබර් ගස් හඳුනාගෙන පොත්වලින් එම අගයන් ඉවත් කිරීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ රු. 223,720 ක් වූ උපචිත විදුලිය, ජලය හා දුරකථන වියදම් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

2.2.3 නොසැසඳුණු පාලන ගිණුම්

සමාගමට අයිති වතුයායන් 8 කට අදාළව වතුයායන්වල හා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ජංගම ගිණුම් අතර රු. 2,213,374 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් විෂයයන් වලට අදාළව ඒවා ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.

විෂයය -----	වටිනාකම රු. -----	ඉදිරිපත් නොකළ සාක්ෂි -----
වාහන	4,107,409	වාහන ලියා පදිංචි සහතික, වාහන ලොග්පොත්.
ලැබිය යුතු රක්ෂණ වන්දි	260,647	රක්ෂණ හිමිකම් පෑමේ ලේඛනය
ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම්	550,544	හානි ලේඛනය, පැල නිකුත්කිරීමේ ලේඛනය.

2.3 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ජංගම වත්කම් ගිණුම් 12 කට අදාළ රු. 5,168,837 ක් වූ හර ශේෂ, දීර්ඝ කාලයක සිට ඉදිරියට එමින් තිබූ අතර ඒවා අයකර ගැනීමට හෝ නිරවුල් කිරීමට සමාගම කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) වර්ෂ 03 කට වඩා පැරණි එකතුව රු. 3,367,650 ක් වූ විකුණුම් ණයගැති ශේෂ 15 ක් අයකර ගැනීමට හෝ වෙනත් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) තේ කර්මාන්ත ශාලා බදු දී ඇති බදුකරුවන් වෙත අමු දළ සැපයීමෙන් 2015 අගෝස්තු මාසයේ සිට සමාගමට ලැබිය යුතු රු.67,301,948 ක මුදලින් රු.43,782,265 ක්, දින 30 ට අඩු කාලයක් තුළ ලැබිය යුතු ශේෂ ලෙස ණයගැති කාල විශ්ලේෂණයේ දක්වා තිබීම හේතුවෙන් එහි නිවැරදිතාවය පිළිබඳව විගණනයේදී සැඟිමකට පත්විය නොහැකි විය.

- (අ) බණ්ඩාරපොළ කර්මාන්ත ශාලාව 2006 ජූනි 28 දින පෞද්ගලික සමාගමකට බදු දී තිබූ අතර, සපයන ලද තේ දළ හා පුරස්කාර ආදායම් වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසානයට අදාළ ආයතනයෙන් ලැබිය යුතු රු. 31,809,179 ක මුදල අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඉ) වර්ෂය ආරම්භයේ දී බාහිර පාර්ශවයන් 11 දෙනෙකු වෙත ගෙවිය යුතු රු. 18,510,358 ක බැර ශේෂ එකතුවක් කිසිදු ගණුදෙනුවකට භාජනය වීමකින් තොරව වසර පුරා අක්‍රියව පැවති නමුත් එම ශේෂ නිරවුල් කර ගැනීමට සමාගම පියවර ගෙන නොතිබුණි.

2.4 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ කිරණවලට අනුකූල නොවීම්

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි යනාදියට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) 2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	
(i) 9.9 ඡේදය.	සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. 429,550 ක අතිකාල දීමනා ගෙවා තිබුණද ඒ සම්බන්ධ විස්තරාත්මක වාර්තාවක් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
(ii) 9.12 ඡේදය	රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතියකින් තොරව සුභසාධක අරමුදලක් පිහිටුවා තිබූ අතර 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට එහි ශේෂය රු. 1,667,009 ක් විය.
(ආ) 2015 මැයි 25 දිනැති අංක පීඊඩී 1/2015 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	
	(i) සමාගමේ සභාපතිවරයාගේ සහ සාමාන්‍යාධිකාරීවරයාගේ නිල වාහන සඳහා 2015 දෙසැම්බර් මාසය තුළ ඉන්ධන වියදම් සීමාව ඉක්මවා පිළිවෙලින් රු.22,850 ක් හා රු.23,250 ක ඉන්ධන අනුමැතියකින් තොරව ලබා ගෙන තිබුණි.
	(ii) නිල වාහන හිමිකම නොමැති නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු හට මාසිකව රු. 25,000 බැගින් ප්‍රවාහන දීමනාවක් ගෙවා තිබුණු අතර මේ සඳහා සමාගම විසින් 2010 වර්ෂයේ සිට දරන ලද මුළු වියදම රු. 2,100,000 ක් විය. තවද උක්ත එක් නිලධාරියෙකුට මාසිකව රු. 8,000 ක ඉන්ධන දීමනාවක්ද ලබා දී තිබූ අතර මාස 18 ක් තුළ ඒ වෙනුවෙන් සමාගම විසින් දරන ලද මුළු වියදම රු. 144,000 ක් විය.
	(iii) සමාගම සතු වාහන දෙකක් නිලවාහන හිමිකමක් නොමැති නිලධාරීන් දෙදෙනෙකු වෙත අනුයුක්ත කර තිබුණි. ඒ වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉන්ධන ලෙස රු.305,308 ක වියදමක් දරා තිබුණි.

(ඇ) 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 6.2.2 මාර්ගෝපදේශය

තරඟකාරී මිලගණන් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා දින 21 ක කාලයක් ලබාදිය යුතු වුවත්, රු. 16,857,785 ක් වටිනා ප්‍රසම්පාදන අවස්ථා 04 කදී දින 10 සිට දින 17 දක්වා කාලයක් පමණක් ලබා දී තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 26,922,929 ක ඌනතාවයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපිත ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 30,402,163 ක් වීමෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 57,325,092 ක පිරිහීමක් පෙන්නුම් කෙරිණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජීව විද්‍යාත්මක වත්කම් වලින් ලද ලාභය පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු. 83,949,382 කින් අඩුවීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි පිරිහීම කෙරෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2011 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වා අඛණ්ඩව වර්ධනය වූ ඌනතාවයක් නිරීක්ෂණය වූ අතර 2014 වර්ෂයේදී රු.30,402,163 ක අතිරික්තයක් ඇති වී තිබුණි. එහෙත් 2015 වර්ෂයේ දී එය නැවත රු.26,922,929 ක ඌනතාවයක් වී තිබුණි. එසේ වුවද සේවක පාරිශ්‍රමික, රජයට ගෙවූ බදු හා ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ක්ෂය වීම් සැලකිල්ලට ගැනීමේදී 2011 වර්ෂයේදී රු.256,242,435 ක් වූ සමාගමේ දායකත්වය 2013 වර්ෂය දක්වා ක්‍රමයෙන් අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය. නැවත 2014 වර්ෂයේදී රු.302,034,960 දක්වා වර්ධනයක් ඇති වී තිබුණ ද 2015 වර්ෂයේ දී රු.270,872,418 දක්වා අඩු වී තිබුණි.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

	<u>2015</u> වර්ෂය රු.	<u>2014</u> වර්ෂය රු.	<u>වෙනස්වීමේ</u> <u>ප්‍රතිශතය</u> %
ආදායම්			
මෙහෙයුම් ආදායම	279,329,596	285,583,136	-2
වෙනත් ආදායම්	38,010,205	33,706,327	13
ආදායම්	2,679,936	3,457,669	-22
මෙහෙයුම් වියදම්			
විකුණුම් පිරිවැය	311,986,186	345,801,375	-10
පරිපාලන වියදම්	26,215,237	20,705,368	27
මූල්‍ය වියදම්	9,421,863	10,468,229	-10

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම 2014 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 22 ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ පරිපාලන වියදම් 2014 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 27 ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

3.2.2 ප්‍රධාන නිෂ්පාදන අයිතමයන්හි ලාභදායීත්වය

ප්‍රධාන නිෂ්පාදන අයිතමයන්ගේ ලාභදායීත්වය සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ දෙක සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

මුළු ලාභදායීත්වය {වාසිදායක/(අවාසිදායක)}

<u>නිෂ්පාදිත</u>	2015 රු.	2014 රු.	2013 රු.
පොල්	17,836,756	25,700,709	(9,861,038)
රබර්	(7,831,614)	(15,434,261)	(2,141,463)
තේ (දළ)	(46,792,449)	(88,000,596)	(82,912,681)
කොකෝවා	1,236,553	1,444,264	(1,377,142)
වෙනත්	2,894,164	16,071,645	29,566,124

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) රබර් කිරි අලෙවියෙන් වූ අලාභය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී තවදුරටත් පැවති නමුත්, 2014 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 49 ක අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අමු තේ දළ අලෙවියෙන් වූ අලාභදායී තත්ත්වය රු.41,208,147 කින් අඩුවී තිබූ අතර, නිෂ්පාදනය 2014 වර්ෂයට සාපේක්ෂව කිලෝග්‍රෑම් 753,130 කින් වැඩිවීම එයට හේතු වී තිබුණි.
- (ඇ) පොල් අලෙවියෙන් වූ ලාභදායීත්වය 2014 වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 31කින් එනම්, රු.7,863,953 කින් අඩු වී තිබුණි.
- (ඈ) වෙනත් හෝඟ මගින් 2013 දී උපයාගෙන තිබූ රු.29,566,124 ක ආදායම සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී රු.2,894,164 ක් දක්වා අඩු වී තිබුණි. ගම්මිරිස් හා කරාබුනැටි ආදායම අඩුවීම මෙම තත්ත්වයට හේතු වී තිබුණි.

3.2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගමේ වැදගත් අනුපාත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

	2015	2014
දළ ලාභ (අලාභ) අනුපාතය	11.67	21.08
ජංගම අනුපාතය	0.21 : 1	0.14 : 1
ක්ෂණික අනුපාතය	0.21 : 1	0.13 : 1

ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ ලාභදායීත්වය පිරිහී ඇති බවත්, කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය ඉතා දුර්වල තත්ත්වයක පවතින බවත් කෙටිකාලීන මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාගැනීමට ප්‍රමාණවත් කාරක ප්‍රාග්ධනයක් නොමැති බවත් නිරීක්ෂණය වේ.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

4.1.1 අයවැය ඉලක්ක සපුරා ගැනීම

ප්‍රගති වාර්තාව, ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ අනිකුත් තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අත්පත් කර ගැනීමට අපේක්ෂිත ප්‍රධාන ඉලක්ක හා ඒවා ළඟා කර ගැනීමේ ප්‍රගතිය පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

අයිතමය	වගාවේ ඉඩම් ව්‍යාප්තිය	ඉලක්කය	තත්‍ය තත්ත්වය	තත්‍ය තත්ත්වය ඉලක්කයන්හි ප්‍රතිශතයක් ලෙස
-----	-----	-----	-----	-----
	හෙක්ටයාර්			
පොල් ඵලදාව (ගෙඩි)	277.66	1,123,500	969,648	86
තේ දළ (කිලෝ)	883.18	3,727,240	4,007,384	107
ක්‍රේප් රබර් (කිලෝ)	282.19	130,000	81,888	63
කොකෝවා (කිලෝ)	235.14	16,000	6,619	41
ගම්මිරිස්(කිලෝ)	31.95	12,000	246	2
කරාබු (කිලෝ)	6.00	8500	0	0
කෙසෙල් (කිලෝ)		60,000	0	0

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අයවැය ගත පොල් ඵලදාවෙන් සියයට 86 ක් ළඟා කර ගෙන තිබුණු අතර හපුගස්පිටිය වතුයායේ සත්‍ය පොල් ඵලදාව අයවැයගත ඵලදාවෙන් සියයට 28 ක් පමණක් විය.

- (ආ) අයවැය ගත කොකෝවා වගාවෙන් සමාගම සියයට 41 ක් ලභා කර ගෙන තිබුණු අතර හපුගස්පිටිය වතුයායේ හෙක්ටයාර 151 ක කොකෝවා වගාවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලබා ගෙන තිබූ කොකෝවා අස්වැන්න කිලෝග්‍රෑම් 2361 කි.
- (ඇ) අපේක්ෂිත ගම්මිරිස් ඵලදාව කිලෝග්‍රෑම් 12,000 ක් වූ අතර සත්‍ය වශයෙන් ලැබී තිබුණේ කිලෝග්‍රෑම් 246 ක් ඵනම් සියයට 2 කි. මේ අනුව ගම්මිරිස් ඵලදාව ඉතා අඩු මට්ටමක පැවතුණු බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) කරාබු සහ කෙසෙල් වගාවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගම විසින් කිසිදු ඵලදාවක් ලබාගෙන නොතිබුණි.

4.1.2 පළාත් වතුයායන්වල කාර්යසාධනය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ හා ඉකුත් වර්ෂ හතරක පළාත් වතුයායන් 09 හි ලාභ/(අලාභ) තත්ත්වය පහත දැක්වේ.

වතුයාය	2015 රු.	2014 රු.	2013 රු.	2012 රු.	2011 රු.
බණ්ඩාරපොළ	(7,597,975)	(14,467,836)	(11,390,467)	(6,941,457)	(12,599,460)
ඇල්කඩුව	(11,751,702)	(12,042,377)	6,445,796	(12,528,544)	(4,638,902)
හුණුගල	(9,115,648)	(7,181,131)	((12,869,561)	(3,764,065)	(8,302,021)
පිටකන්ද	(17,763,884)	(21,148,517)	(22,362,855)	(25,492,583)	(13,234,017)
රත්වත්ත	(15,458,537)	(617,512)	(2,142,766)	(9,691,574)	(26,616,845)
සෙලගම	(4,808,665)	(7,676,885)	(4,836,483)	2,456,574	(2,937,398)
හපුගස්පිටිය	3,659,282	1,970,155	4,855,460	10,336,141	13,313,840
මිල්ලවාන	18,312,216	45,035,227	(2,417,500)	5,551,977	18,115,405
නාලන්ද	(9,629,413)	3,877,446	(1,502,209)	4,637,927	11,132,604
මුළු	(54,154,326)	(12,251,430)	(46,220,585)	(35,435,604)	(25,766,794)

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ දී සමාගමේ වතුයායන්ගෙන් රු.31,382,890 ක ශුද්ධ අලාභයක් සිදු වී තිබූ අතර, හපුගස්පිටිය හා මිල්ලවාන වතු පමණක් පිළිවෙලින් රු.3,659,282 ක හා රු. 18,312,216 ක ලාභයක් පෙන්වුම් කර තිබුණි. මිල්ලවාන වතුයායේ ලාභය ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 59 කින් පිරිහී තිබුණි.
- (ආ) 2011 වසරේ සිට සලකා බැලූ විට හපුගස්පිටිය වතුයායේ ලාභය රු.13,313,840 ක සිට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.3,659,282 ක් දක්වා පහත වැටී තිබුණි.
- (ඇ) 2014 වර්ෂයේ රු.3,877,446 ක ලාභයක් වාර්තා කළ නාලන්ද වතුයාය 2015 වර්ෂයේදී රු.9,629,413 ක අලාභයක් වාර්තා කර තිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ වාර්තා අනුව සමාගම සතු වාහන 102 ක් පැවතියද එයින් භාවිතා කළ හැකි තත්වයේ පවතින්නේ වාහන ගණන 47කි. ඒ අනුව ඉතිරි වාහන භාවිතා කිරීම පිළිබඳව කළමනාකරණයේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි.
- (ආ) නාලන්ද වතුයායේ හෙක්ටයාර් 63.75 ක පොල්ගස් 1916 ක් පැවති අතර, හෙක්ටයාරයකට තිබිය යුතු සම්මත ගස් ප්‍රමාණය අනුව සැසඳීමේදී උපයෝජිත බිම් ප්‍රමාණය සියයට 2 ක් විය. ඒ අනුව ඉඩම් ඵලදායී ලෙස උපයෝජනය කිරීමට කළමනාකරණය කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඔක්තෝබර් මාසයේ පිටකන්ද වතුයායේ තේ දළ කිලෝග්‍රෑම් එකක් රු. 55.29 ක් රු. 52.50 ක් අතර මිලකට විකිණී ඇතත් එම වතුයායේම තේ දළ කිලෝග්‍රෑම් 843 ක් තේ කම්හලකට කිලෝග්‍රෑම් එකක් රු. 29.13 බැගින් අලෙවි කර තිබුණි.
- (ඈ) අපහරණය කළ යුතු ලෙස අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් හඳුනාගෙන තිබූ වාහන 5 ක් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු පියවර ගැනීමට සමාගම අපොහොසත් වී තිබුණි.
- (ඉ) 2014 වර්ෂයේ රත්වත්ත වතුයායේ කරාබු අස්වැන්න රු. 5,400,000 කට මිලදී ගනු ලැබූ ටෙන්ඩර්කරුවෙකු විසින් රු. 2,500,000 ක මුදලක් ආයතනය වෙත ගෙවීම පැහැර හැර තිබුණි. මෙම මුදල අයකරගැනීම සඳහා නීති ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (ඊ) රත්වත්ත වතුයායේ තේ වගා කළ මුළු භූමි ප්‍රමාණය වූ හෙක්ටයාර් 281.72 න් හෙක්ටයාර 144.51 ක් එනම් සියයට 51 ක් ඇට තේ වගාවෙන් සහ හෙක්ටයාර 132 ක් එනම් සියයට 46 ක් රිකිලි තේ වගාවෙන් සමන්විත වූ අතර එම වගාවන්වල ඵලදායී ජීව කාලය ඉක්මවා තිබුණි. වගාකළ භූමි ප්‍රමාණයෙන් සියයට 97 ක්ම ඵලදායී ජීව කාලය ඉක්මවා තිබීම සම්බන්ධව කළමනාකරණය විසින් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (උ) නෙලඋල්ල වතුයායේ ඉඩම් හෙක්ටයාර් 150.24 ක වපසරියක් භා රත්වත්ත වතුයායට අයත් පර්චස් 34.72 ක් අභ්‍යන්තර විගණන වාර්තා අනුව පෙන්වා දී ඇති පරිදි වර්ෂ 20 හා වර්ෂ 60 ක් අතර කාලයක සිට අනවසර පදිංචිකරුවන් විසින් අත්පත් කරගෙන තිබුණද එම ඉඩම් වල අයිතිය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඌ) රහස්‍ය ලේකම් තනතුර දැරූ අයකු විසින් තමාගේ සේවය අවසන් කිරීමට එරෙහිව ගොනුකර තිබූ නඩුවකට අදාළ තීන්දුව ප්‍රකාරව සේවය කිරීමට නොහැකි වූ මාස 32 ක කාලය වෙනුවෙන් වූ වැටුප වශයෙන් රු. 1,158,432 ක් ගෙවා තිබුණි. එම ලේකම් තනතුර පුරප්පාඩු වීමට පෙර කොන්ත්‍රාත් පදනම මත පුද්ගලයෙකු බඳවා ගෙන මාස 06 ක් සඳහා රු. 240,000 ක් ගෙවීම් කර තිබුණි.
- (එ) 2000, 2001 සහ 2011 වර්ෂවල සිට වතුයායේ සේවයේ නියුක්තව සිට විශ්‍රාම ලබා ඇති නිලධාරීන් තිදෙනෙකු විසින් තම නිල නිවාස වතුයාය වෙත භාර නොදී රු. 4.4 ක් සම්බන්ධව සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) තේ කොමසාරිස්වරයා නිශ්චය කර ඇති පරිදි සමාගමේ වතු පවතින වෙස්ටන් මිඩියම් කලාපයේ සාමාන්‍ය මිලට වඩා අඩු මිලකට තේ දළ සැපයීම හේතුවෙන් 2015 වර්ෂය තුළ රු.6,438,146 ක ඇස්තමේන්තුගත අලෙවි ආදායමක් අහිමි වී තිබුණි.

- (ආ) දිනකට අමු තේ දළ කිලෝග්‍රෑම් 18,000 ක නිෂ්පාදන ධාරිතාවයකින් යුත් පිටකන්ද තේ කර්මාන්ත ශාලාව 2002 ඔක්තෝබර් මාසයේ සිට නිෂ්පාදන කටයුතු නවතා තිබූ අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ අවධානය යොමුවී නොතිබුණි.
- (ඇ) රත්වත්ත වතුයායේ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත දළ නෙලීම සඳහා භාර දී තිබුණු කම්කරුවන් තිදෙනෙකු සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී පිළිවෙලින් මාස 4ක්, 5ක්, හා 9ක් බැගින් මාසයකට එක් වාරයක් පමණක් දළ නෙලීම සිදුකර තිබීම විගණනයේදී පිළිගත නොහැකි විය.

4.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ වියදමක් පියවීම් ලෙස හෝටල් බිල්පත් වෙනුවෙන් රු. 131,077 ක් සමාගම විසින් ගෙවා තිබුණි.
- (ආ) සමාගමේ සභාපතිවරයා වෙත නිල වාහනයක් වෙන් කර තිබියදී සමාගමට අයත් නොවන ඔහුගේ පුද්ගලික වාහනයකට ඉන්ධන සැපයීම වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සමාගම විසින් දරන ලද මුළු වියදම රු. 196,115 ක් විය.

4.5 දෘෂ්‍ය අක්‍රමිකතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2016 වර්ෂයේ පිටකන්ද වතුයායේ සේවය කරන සහකාර වතුඅධිකාරීවරයෙකු විසින් ගෘහස්ත සේවයේ නොයෙදුණු සේවිකාවකගේ නම දඹරගල වතු කොටසේ චෙක්රෝලට ඇතුළත් කොට සාවද්‍ය ලෙස රු. 38,922 ක් සේවකයාගේ වැටුප ලෙස ලබාගෙන තිබුණි.
- (ආ) 2016 වර්ෂයේ බණ්ඩාරපොළ වතුයායේ වතු අධිකාරී නිල නිවාසයේ ගෘහස්ත සේවකයින් ලෙස රාජකාරී ඉටු කරන කම්කරුවන් දෙදෙනා එම නිල නිවසේ රාජකාරී ඉටුකිරීමකින් තොරව වැටුප් ලෙස රු. 211,568 ක් ලබාගෙන තිබුණි.

4.6 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මාර්ගස්ථ මුදල් වෙනුවෙන් රක්ෂණාවරණයක් ලබාගෙන තිබියදී මුදල් රැගෙන එන නිලධාරීන් හට “Billet” දීමනා සහ පොලිස් නිලධාරීන් වෙත පිළිවෙලින් රු. 555,520 ක් හා රු. 486,000 ක් ගෙවා තිබුණි.
- (ආ) මුදල් රැගෙන ඒම සඳහා වතු අධිකාරීන් වාහන භාවිතා කිරීම වෙනුවට කුලී පදනම මත ලබාගත් වාහන වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු. 1,521,621 ක වියදමක් දරා තිබුණි.

4.7 හඳුනාගන්නා ලද පාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මිලිලවාන වතුයායේ ඇද වැටී ඇති වට අඩි 5 ක පමණ කොස් ගසක් අලෙවි නොකර දිරා යාමට ඉඩ දී තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ සමාගම විසින් කර්මාන්තශාලා පහකට අලෙවි කරන ලද තේ දළ කිලෝග්‍රෑම් 949,798 ක් සඳහා තේ දළ කිලෝග්‍රෑමයක් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු සාධාරණ මිලට වඩා අඩු මිලකට සමාගම තේ දළ අලෙවි කිරීම හේතුවෙන් රු. 964,522 ක ඇස්තමේන්තු ගත අලෙවි ආදායමක් අහිමි වී තිබුණි.

4.8 වෙනත් සංවිධාන වෙත ලබාදුන් සමාගමේ සම්පත්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2002 හා 2008 වර්ෂවලදී රු. 963,683 ක් වටිනා ඉඩම් වෙනත් ආයතන වෙත නිදහස් කර, ගිණුම්ගත කර තිබුණද මෙම ඉඩම් කා සඳහා කොපමණ ප්‍රමාණයන්ගෙන් නිදහස් කලේද යන්න මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන 01-01 යටතේ දක්වා නොතිබුණි.
- (ආ) 1995, 2000 හා 2009 වර්ෂයන්හි සමාගම සතු ඉඩම් හෙක්ටයාර් 13.69 ක් රාජ්‍ය අංශය වෙත නිදහස් කර තිබූ නමුත් ඒවා පොත්වල සටහන් කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ගිණුම් සටහන් 01 අනුව සමාගම වෙනත් ආයතන වෙත නිදහස් කළ ඉඩම් හෙක්ටයාර් 44.22 ට අදාළ වටිනාකම් අගයකර ගිණුම් වල ගලපා නොතිබුණි.

4.9 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අනුමත බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියට අනුකූලව සමාන්‍යාධිකාරිවරයෙකු ස්ථිරව පත්කර ගැනීම වෙනුවට අදාළ සුදුසුකම් නොමැති අයෙකු වැඩ බැලීමේ පදනම මත 2015 අප්‍රේල් මාසයේදී පත්කර තිබුණි.
- (ආ) අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය ඉක්මවා වතු අධිකාරිවරයකු හා සහකාර වතු අධිකාරිවරයකු සේවයට බඳවා ගෙන තිබුණි.
- (ඇ) කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ විධිමත් අනුමැතියකින් තොරව අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයට අතිරේකව රහසා ලේකම්, කළමනාකරු (අලෙවි) හා කළමනාකරු (MIS) යන නව තනතුරු නාමයන් 3 ක් සඳහා පුද්ගලයන් තිදෙනෙකු බඳවාගෙන තිබුණි.

4.10 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඉදිකිරීම් නිමකර තිබූ මානලේ සමාගම් මෙහෙයුම් කාර්යාලය වෙත කොළඹ ප්‍රධාන කාර්යාලය ගෙනයාමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) බදු දී තිබූ හෙක්ටයාර 358 කින් යුතු නෙලඋල්ල වතුයායේ බදු නොගෙවීම හේතුවෙන් බදුකරුට එරෙහිව පියවර ගැනීමටත්, අනවසර පදිංචිකරුවන් සම්බන්ධයෙන් නීත්‍යානුකූල පියවර ගැනීමටත් සමාගම අපොහොසත් වී තිබුණි.
- (ඇ) වතු අධිකාරීවරු දෙදෙනෙකු විසින් සිදුකළ වැරදි සම්බන්ධයෙන් නඩු විභාගයක් සිදුවන අතරතුර එම සේවකයින් නැවත සේවයේ පිහිටුවීමට ක්‍රියාකර තිබුණි.
- (ඈ) සෙම්බුවත්ත වතුයායේ පිහිටි ජලාශය සමුපකාර සමිතිය වෙත පැවරීමට හා බෝට්ටු සේවාවට අදාළ ගිවිසුමේ වලංගුතාවය, සමුපකාරය හා වතුයාය අදාළ මුදල් නිසියාකාරව යෙදවීම පිළිබඳව වාර්තාවක් ඉදිරිපත්කර නොතිබුණි.
- (ඉ) රත්වත්ත වතුයායේ කරාබු ටෙන්ඩර කිරීමේදී ඇතිවූ පාඩුවට අදාළව ටෙන්ඩර් කරුවන් 06 දෙනාගේ සාක්ෂි සටහන් සමඟ වාර්තාව ඉදිරිපත්කර නොතිබුණි.
- (ඊ) බඳවා ගැනීමේ පරිපාටියට අනුව සහකාර වතු අධිකාරීවරයෙකුට තිබිය යුතු සුදුසුකම් වන පිළිගත් විශ්ව විද්‍යාලයකින් කෘෂිකර්ම උපාධියක් හා තේ, රබර්, පොල් වැනි කර්මාන්ත පිළිබඳව අධීක්ෂණ මට්ටමේ එක් වර්ෂයක පලපුරුද්ද වෙනුවට සාමාන්‍ය පෙළ පමණක් සමත් අයෙකු සහකාර වතු අධිකාරීවරයෙකු වශයෙන් පත්කර තිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීටීඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.1 ඡේදය ප්‍රකාරව මුදල් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත එවිය යුතු වුවද සමාගම විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ ගිණුම් වර්ෂය ඉකුත් වී මාස 9 ක් සහ දින 14 කට පසුවය.

5.2 වාර්ෂික වාර්තා සභාගත කිරීම

2011 – 2014 කාල සීමාවට අයත් වාර්ෂික වාර්තා 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනවන විටත් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු සමාගමේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට වරින් වර යොමුකරන ලදී. පහත සඳහන් පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමුකළ යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර

නිරීක්ෂණ

(අ) ස්ථාවර වත්කම් කළමනාකරණය	ඉඩම් නිදහස් කිරීම්, වාහන නඩත්තු කිරීම්, වාහන රක්ෂණය කිරීම දුර්වල මට්ටමක පැවතීම.
(ආ) අයවැය ලේඛනමය පාලනය	අයවැය මගින් ඉලක්ක ස්ථාපිත කර තිබුණද ඒවා සපුරාගැනීමේ ක්‍රමවේදය අධීක්ෂණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය දුර්වල මට්ටමක පැවතීම.
(ඇ) ණයගැති හා ණයහිමි පාලනය	දිගුකාලීන ණය ශේෂ නිරවුල් කිරීමට හෝ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ඈ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය	අනුමත බඳවාගැනීමේ පරිපාටියෙන් බැහැරව බඳවාගැනීම් සිදුකර තිබුණි.